

UZGOJ, LOVNE KARAKTERISTIKE I OBUKA ZLATNOG RETRIVERA

Marijanović, Rosa

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:151:342984>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Sveučilište Josipa Jurja
Strossmayera u Osijeku

**Fakultet
agrobiotehničkih
znanosti Osijek**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Agrobiotechnical
Sciences Osijek - Repository of the Faculty of
Agrobiotechnical Sciences Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Rosa Marijanović

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

UZGOJ, LOVNE KARAKTERISTIKE I OBUKA
ZLATNOG RETRIVERA

Završni rad

Osijek, 2017. godina

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Rosa Marijanović

Preddiplomski sveučilišni studij Poljoprivreda

Smjer Agroekonomika

UZGOJ, LOVNE KARAKTERISTIKE I OBUKA
ZLATNOG RETRIVERA

Završni rad

Povjerenstvo za ocjenu i obranu završnog rada:

1. prof.dr.sc. Tihomir Florijančić, predsjednik
2. doc.dr.sc. Ivica Bošković, mentor
3. izv.prof.dr.sc. Siniša Ozimec, član

Osijek, 2017. godina

Sadržaj

1. UVOD	1
2. MATERIJALI I METODE	2
3. KINOLOGIJA.....	3
3.1.Prošlost i sadašnjost pasa	3
3.2.Lovna kinologija	4
3.2.1.FCI (Međunarodni kinološki savez - <i>Fédération Cynologique Internationale</i>).....	4
3.3.Pravni propisi uporabe pasa u lovu na području RH.....	7
4. UZGOJ, LOVNE KARAKTERISTIKE I OBUKA RETRIVERA	9
4.1.Povijest pasmine.....	9
4.2.Pasmine retrivera.....	10
4.3.Standard pasmine Zlatnog retrivera	15
4.3.1. FCI Standard br. 111 e. Engleska pasmina	15
4.3.2. Glava, oči, uši.....	15
4.3.3. Vrat, tijelo.....	16
4.3.4. Prednji dio tijela i noge.....	17
4.3.5. Zadnji dio tijela	18
4.3.6. Kretanje.....	19
4.3.7. Rep, šape, dlaka, boja, visina, masa	20
4.3.8. Nedostatci.....	22
4.3.9. Temperament	23
4.4.Bolesti	23
4.4.1. Unutrašnji paraziti	23
4.4.2. Vanjski paraziti (ektoparaziti kože).....	24
4.4.3. Infektivne bolesti	24
4.4.4. Oboljenja kože.....	25
4.4.5. Očne bolesti.....	25
4.4.6. Degenerativna oboljenja zglobova.....	26
4.4.7. Displazija kukova (<i>Dysplasio coxae</i>)	26
4.5.Obuka i lovne karakteristike	27
4.5.1. Obuka lovačkih pasa	28
4.5.2. Pravila.....	29
4.5.3. Ispiti urođenih osobina retrivera "IPO"	29
4.5.4. Radni ispit na nacionalnoj razini A.....	30

5. ZAKLJUČAK	31
6. POPIS LITERATURE	32
7. SAŽETAK.....	33
8. SUMMARY	34
9. POPIS SLIKA	35
TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA	36

1. UVOD

Mnogobrojni su razlozi iz kojih se ljudi odlučuju nabaviti zlatnog retrivera, no zapravo se svi oni temelje na jednoj zajedničkoj činjenici, a to je njihov temperament. Zlatni retriveri se zaista mogu uklopiti u sve načine života i u svakoj obitelji će se uspješno prilagoditi na ono što se od njega traži da postane. To je pasmina prijateljske naravi, izuzetne inteligencije i iznimne povezanosti uz svoje vlasnike. Prošlost im seže u daleko 19. stoljeće kada se po jednoj romantičnoj teoriji pojavila "cirkuska legenda". Po toj legendi Lord Tweedmouth je vidio tada cirkuske pse u jednom od Engleskih cirkusa te ih odlučio kupiti. U početnom uzgoju sparao ih je sa svojim goničima te tako zlatnim retriverima dao u nasljedstvo osobine i varijacije u bojama. Pokraj Lorda Tweedmoutha u nekim spisama spominje se još i pukovnik Le Poer Trench kao zaslužan za izlaganje tadašnjih Ruskih, odnosno Žutih retrivera.

Standard pasmine zlatnih retrivera ustanovljen je 24.06.1987. s oznakom lovački psi za lov s puškom. Prema FCI klasifikaciji pripadaju u grupu 8, donosači i podizači divljači i psi za vodu, sekcija 1. Retriveri

Zlatni retriveri su jednostavno rečeno univerzalni psi, samo se postavlja pitanje što od njega očekujete. Dobro obučeni retriver će sa oduševljenjem izvršavati svaku naredbu te će slijediti svoga vlasnika u stopu. Od lovačkih zadataka, pomaganja invalidnim i slabo pokretnim osobama, do obiteljskog psa koji u potpunosti uživa provoditi vrijeme u igri i zabavi za zlatne retrivere se uistinu može reći da čak i pričaju, njih samo treba znati slušati. Njihov govor jest u veselom mahanju repom, toplom osmijehu na licu te donešenoj papuči kada se vratite doma s posla, ljubazno prihvatite svaki njihov poklon jer njima je instinktivno zadovoljstvo usrećiti svoga čovjeka.

Često kada se spominje obuka zlatnih retrivera može se spomenuti izreka Williama Shakespearea: "Svako dobro može zlu da vodi, ako nije dobra ruka što ga vodi.", pod time se misli da se od zlatnog retrivera može zaista sve očekivati, no uz njihovu pomalo tvrdoglavu narav potrebna je čvrstoća i dosljednost vlasnika.

2. MATERIJALI I METODE

Kroz pisanje završnog rada koristila sam se literaturom iz vlastite kolekcije: Lovna kinologija; Moj prvi zlatni retriver; Retriveri, španijeli i psi za vodu; Kinologija 1; Pas priručnik za vlasnike; The golden retriever; The ultimate golden retriever; Lovna kinologija; Vaš pas; Dresura pasa; Jugoslovenske rase pasa (izložbe i ocenjivanje); 400 saveta prijateljima pasa.

Sve fotografije su također iz literature te iz privatnih albuma. Kako sam već 8 godina vlasnica zlatnog retrievera, uz poznavanje njegovih potreba uvelike se raspitujem o toj pasmini te je veliki dio ovog rada napisan već stečenim znanjem i viđenim iz prakse. Sudjelovala sam na raznim manifestacijama, izložbama, završila obuku te položila radni ispit na nacionalnoj razini A u kinološkom društvu Čepin, također sam položila i IPO te samim time nije mi bilo potrebno dodatno istraživanje putem internetskih stranica.

3. KINOLOGIJA

3.1. Prošlost i sadašnjost pasa

Pas (*lat. Canis*) je prva pripitomljena vrsta životinje poznata kao vjerni čovjekov pratitelj. Najstariji pronađeni kosturi psa stari su 12 tisuća godina. Najstarijim se smatra kostur psa iz ranog neolita. Biolozi su im nadjenuli nazive po mjestima iskopine, dobu u kojem su proveli svoj životni vijek ili čak po arheologu koji ih je pronašao.

Uz mnoge izumrle pasmine, do dana današnjeg se stjecajem prirodnih okolnosti održao potomak *malog indijskog vuka*, Dingo - divlji australski pas, koji je nakon raskida veze s Azijom ostao jedini placentalni sisavac tog kontinenta. Uz Dinga povezujemo još jednu skupinu pasa, čija se egzistencija proteže iz daleke pretpovijesti. Riječ je o *Paria psima* iz Male Azije i jugoistočne Europe. Žive u čoporima u kojima imaju ulogu čistača i higijeničara. Postoji četiri tipa Paria pasa, od kojih jedan izrazito nalikuje Dingu. Podrijetlo Paria pasa se najčešće pripisuje čaglju.

Stvaranje današnjih pasmina odvijalo se kroz dugi niz godina u pojedinim geografskim zatvorenim cjelinama. Čovjek je forsirao razvoj jednog tipa psa čisteći genetsku strukturu te stvarajući željeni oblik i osobine. Vezano za velika gibanja naroda ti psi znali bi doći u doticaj sa stranim psima te se tako miješajući s njima odvajali od ostatka svijeta dugi niz godina. U posljednjih 200 godina s određenom namjerom stvaraju se posebni oblici pasa za određene svrhe i to s empirijskom metodom selekcije.

Pas je u većini poslova od velike pomoći svom gospodaru. U svakoj situaciji postoji mogućnost da pasmina neće biti u stanju izvršiti određeni zadatak, no bez obzira na pasminska obilježja i sposobnosti pas će uvijek obasipati svog vlasnika neiscrpnom ljubavlju i vjernošću.

3.2. Lovna kinologija

Kinologija je znanost o psima i njihovim radnim sposobnostima. Kinologija je termin grčkog porijekla: *kynós* (pas) i *lógos* (riječ). Pod kinologijom podrazumijevamo čitavu djelatnost u vezi pasa, njihovu problematiku, od podrijetla i pripitomljavanja pa sve do današnjeg uzgoja, selekcije, obuke, psihičkih i fizičkih svojstava itd. Smišljenom selekcijom kinologija izučava korištenje pasa ovisno o različitosti pasmina.

3.2.1. FCI (Međunarodni kinološki savez - *Fédération Cynologique Internationale*)

Međunarodni kinološki savez (fr. *Fédération Cynologique Internationale* - FCI) međunarodno je udruženje kinoloških saveza utemeljen u Thuinu, Belgija. Savez je osnovan 1911. godine, odgovoran je za čuvanje zdravlja pasa i međunarodnih aktivnosti o psima, kao i za poboljšanje odnosa između pasa i ljudi. Danas je 80 država članica FCI te je registrirano 335 pasmina pasa. Do danas je po registru Međunarodne kinološke organizacije razvrstano 328 pasmina pasa prema dva različita kriterija:

1) FCI podjela - 10 grupa podijeljenih u sekcije (Generalna skupština FCI-a 23. i 24. VI 1987. u Jeruzalemu)

- I. GRUPA – OVČARSKI I STOČARSKI PSI (osim švicarskih stočarskih pasa)
  1. sekcija – Ovčarski psi
  2. sekcija – Stočarski psi (osim švicarskih stočarskih pasa)
- II. GRUPA – PSI TIP A PINSCHER I SCHNAUZER, - molosoidni i švicarski stočarski
  1. sekcija – tip Pinscher i Schnauzer
  2. sekcija – Molosoidni
  3. sekcija – Švicarski stočarski psi
- III. GRUPA – TERRIERI
  1. sekcija – Visokonogi terrieri
  2. sekcija – Niskonogi terrieri
  3. sekcija – Bull-tip terrieri
  4. sekcija – Patuljasti terrieri

- IV. GRUPA – JAZAVČARI
- V. GRUPA – PSI TIPA ŠPIC I PSI PRIMITIVNOG TIPA (pratipa)
  - 1. sekcija – Nordijski saoničarski psi
  - 2. sekcija – Nordijski lovni psi
  - 3. sekcija – Nordijski čuvarski i stočarski psi
  - 4. sekcija – Europski špicevi
  - 5. sekcija – Azijski špicevi i srodne pasmine
  - 6. sekcija – psi pratipa (primitivnog)
- VI. GRUPA – GONIČI I KRVOSLJEDNICI
  - 1. sekcija – Goniči
  - 2. sekcija – Krvosljednici
- VII. GRUPA – PTIČARI
  - 1. sekcija – Kontinentalni ptičari
  - 2. sekcija – Britanski i Irski ptičari
- VIII. GRUPA – RETRIVERI (DONOSAČI) – DIZAČI DIVLJAČI – PSI ZA VODU
  - 1. sekcija – Retriveri (Donosači – Aporteri)
    - a. Nova Scotia Duck Tolling Retriever (Novoškotski lovac pataka)
    - b. Curly Coated Retriever (Kovrdžavi retriiver)
    - c. Flat Coated Retriever (Ravnodlaki retriiver)
    - d. Labrador Retriever
    - e. Golden Retriever
    - f. Chesapeake Bay Retriever (Retriiver zaljeva Chesapeake)
  - 2. sekcija – Dizači divljači
  - 3. sekcija – Psi za vodu
- IX. GRUPA – PSI ZA DRUŠTVO I PRATNJU
  - 1. sekcija – Bichoni i srodne pasmine
  - 2. sekcija – Pudli
  - 3. sekcija – Belgijske male pasmine pasa
  - 4. sekcija – Psi bez dlake
  - 5. sekcija – Tibetske pasmine
  - 6. sekcija – Chihuahue
  - 7. sekcija – Dalmatinski pas

8. sekcija - Engleski patuljasti španijeli
9. sekcija – Japanski Chin i Pekingež
10. sekcija – Kontinentalni patuljasti spanieli
11. sekcija – Kromfohrländer
12. sekcija – Mali molosoidni psi

X. GRUPA – HRTOVI I SRODNE PASMINE

1. sekcija – Hrtovi
2. sekcija – Srodne pasmine (lovački psi sa stojećim ušima, za lov u hajkama)

2) Podjela lovačkih pasa u grupe sa stajališta rada i njihove upotrebljivosti

- a) Terijeri
- b) Jazavčari
- c) Goniči
- d) Krvosljednici
- e) Kontinentalni ptičari
- f) Engleski i irski ptičari
- g) Retriveri i psi za vodu
- h) Dizači divljači

3.3.Pravni propisi uporabe pasa u lovu na području RH

Pas je od velike važnosti čovjeku u lovu. Uloga psa u lovu uz čovjeka je prije svega emocionalno-psihološke prirode, jer se kroz lov čovjek vraća svojim iskonskim potrebama povezanosti s prirodom. Čovjek uživa gledajući svojeg vjernog pratitelja kako mu traži divljač, dok je goni te kako stoji nad njom. Pas također ima i ulogu u racionaliziranju lova, naime prema podacima bez njega bi bilo oko 30% ranjene i ustrijeljene divljači zauvijek ne pronađeno, što označava velike gubitke lova te nehumano postupanje s ustijeljenim jedinkama koje u dubinama lovišta iskrvare do smrti uz nažalost veliku prateću bol. Stoga, svaki pravi lovac uz sebe ima lovačkog psa.

Iz zakona o lovstvu (<http://www.zakon.hr/z/422/Zakon-o-lovstvu>) slijedi:

„Članak 67.

(1) U lovu se smiju koristiti psi koji su registrirani kod Hrvatskoga kinološkog saveza ili Hrvatskoga lovačkog saveza i koji imaju položen ispit prirođenih osobina (IPO), a ovlaštenici prava lova koji gospodare krupnom divljači moraju imati psa osposobljenog za praćenje krvnog traga ili krvosljednika s položenim radnim ispitom.

(2) Za lov na pojedinu vrstu divljači u određenim područjima smije se koristiti samo odgovarajuća vrsta pasa.

(3) Vrstu, broj i način korištenja pasa za lov u određenom području na pojedinu vrstu divljači te davanje uvjerenja o položenom ispitu prirođenih osobina i osposobljenosti za praćenje krvnog traga za lovačke pse iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.“

Prema *Pravilniku o pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa za lov* (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_12_143_3624.html) slijede skupine:

- 1) terijeri: njemački lovni terijer, foksterijer kratkodlaki i foksterijer oštrodlaki;
- 2) jazavčari: standardni, patuljasti i kuničar u sva tri tipa dlake;
- 3) goniči: istarski kratkodlaki gonič, istarski oštrodlaki gonič, posavski gonič, dalmatinski pas, bosanski oštrodlaki gonič (barak), srpski gonič, trobojni gonič, planinski gonič, slovački gonič (Kopov), tirolski gonič, alpski brak-jazavčar, bigl i baset;
- 4) krvosljednici: bavarski i hanoverski;
- 5) ptičari: njemački ptičar kratkodlaki, njemački ptičar oštrodlaki, njemački ptičar dugodlaki, pudlpointer, vajmarski ptičar, talijanski ptičar kratkodlaki, talijanski ptičar oštrodlaki (spinon), mađarska vižla kratkodlaka, mađarska vižla oštrodlaka,

mali minsterlander, veliki minsterlander, epanjel breton, kortalsov grifon, češki fousek, pointer, engleski seter, gordon seter i irski seter,

- 6) donosači divljači: labradorski retriver, zlatni retriver, retriver ravne dlake i retriver kovrčave dlake;
- 7) dizači divljači: engleski koker španijel, engleski špringer španijel, velški špringer španijel, klamber španijel i njemački prepeličar.

4. UZGOJ, LOVNE KARAKTERISTIKE I OBUKA RETRIVERA

4.1. Povijest pasmine

Retriveri nisu bili poznati do druge polovice 19. stoljeća. Razvojem sportskog lova javila se potreba za pasminom čija bi osnovna funkcija u lovu bila donošenje divljači. Sportskim lovcima trebao je pas koji bi imao dobar nos, mekana usta, bio poslušan i bez seterskog nagona za "krstarenjem" po lovištu. Najzaslužniji za stvaranje pasmine zlatnih retrievera bio je Sir Dudley Coutts Majoribanks, poznat kao Lord Tweedmouth, čiji je uzgoj kreirao prvog pravog zlatnog retrievera. On je 1860. godine u Brightonu kupio prekrasno žuto štene. To je štene bilo jedino žuto u leglu crnih ravnodlakih retrievera. Lord Tweedmouth nazvao ga je Nous. Nous je 1865. godine ušao u Stud Book of Lord Tweedmouth, knjiga koja sadrži podatke od 1835. do 1889. godine, a koja se čuva u engleskom Kennel Clubu. Nous je 1868. godine paren s Belle, kujom engleskog vodenog španijela koju je Lord Tweedmouth dobio na poklon od svojeg rođaka Davida Robertsona, a rezultat toga parenja bilo je leglo od tri žuta šteneta (Crocus, Cowslip i Primrose). To leglo se smatra temeljem zlatnih retrievera kao zasebne pasmine. U razdoblju od 1865. do 1890 lord Tweedmouth je pažljivo dalje uzgajao tu liniju. Križao je još jednog tweed water španijela, dva crna retrievera, jednog irskog setera i bloodhouna boje pijeska.

Prvo uvođenje ove pasmine u knjigu uzgoja Kennel Club of England provedeno je 1903. uz naziv "Flat-coated Retriever". Britanski Kennel club 1913. godine priznaje zlatnog retrievera kao zasebnu pasminu, te time postaje udruženje koje vodi knjigu uzgoja te pasmine. Pedesetih godina dvadesetog stoljeća objedinjena je Knjiga bilježaka Lorda Tweedmoutha kroz članke koje je pisao njegov praunuk Grof od Ilchestera. Knjiga je tada bila vlasništvo Lady Pentland, praunuke Lorda Tweedmoutha, a ona ju je poklonila engleskom Kennel Clubu gdje se može vidjeti i danas. Na osnovu te knjige engleski Kennel Club 1960. godine službeno je priznao da je pasminu zlatnih retrievera definitivno započeo Lord Tweedmouth svojim uzgojem u drugoj polovici 19. stoljeća.

4.2. Pasmine retrivera

Labrador retriever jedna je od nekoliko podvrsta pasmine retrivera. Labrador retriveri su snažni psi, srednje atletske građe, posebno jakog repa. Dlaka im je kratka i glatka, može biti u crnoj, žutoj ili smeđoj boji. Labradori su privrženi i mirni psi. Jako su inteligentni, odani i živahni. Prijateljske su prirode, nikada sa znacima agresivnosti ili jasne plašljivosti. Zbog svog iznimno dobrog njuha, ovi se psi često koriste za lov, policijske potrebe (droga), a zbog mirne naravi služe kao vodiči slijepim osobama. Obožavaju se igrati i brzo uče, što im je u odabiru "zanimanja" veliki plus. Petnaest godina za redom labradori su bili na prvom mjestu Društva kinologa sa 146.692 registriranih pasa (2004.god.). Ne vole dugo ostajati sami, a nekad znaju biti jako tvrdoglavi i teški za dresuru, no broj takvih slučajeva je zanemariv.

Slika 1. Labrador retriveri

Izvor: <https://i.ytimg.com/vi/X4rWauONg70/maxresdefault.jpg>

Ravnodlaki retriver (Flat coated retriever) najatraktivniji pas iz skupine retrivera. Svojom elegancijom, profinjenošću i gracioznošću jednostavno plijeni poglede. Flatcoated retriever izvanredan je lovački pas u lovu s puškom za donošenje s ravnog i iz šume, te zbog svoje velike ljubavi prema vodi izvanredan aporter iz vode. To je inteligentan i brz pas s izvanrednim njuhom. Izuzetno je poslušan, odan svom gospodaru te je vrlo privržen djeci. Usprkos izraženom lovnom nagonu dobar je pas za pratnju. Upotrebljivost i svestranost ovog psa prelazi sva moguća očekivanja. Paddy Petch u svojoj knjizi *The Complete Flat-Coated Retriever* najbolje je opisala ovu pasminu, nazivajući je "Petar Pan" među retriverima, jer to oni zaista jesu, vječno štene cijeloga života.

Slika 2. Ravnodlaki retriver

Izvor: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/54/70/90/547090e461c130237ec174735aab2dd6.jpg>

Kovrčavi retriver (Curly – coated retriever) ima kovrčavu vodootpornu dlaku. Inteligentni, blago dominantni, nestašni, aktivni, ljubazni i samostalni psi. Vole raditi za svoga gospodara i nove naredbe nauče vrlo brzo, ali znaju biti jako tvrdoglavi. Mužjaci su tvrdoglaviji od ženki. Imaju dobar njuh. Prema djeci su umiljati, ako ih ova previše ne zadirkuju. Prema nepoznatim posjetiteljima malo su plahi, ali ako je potrebno uvijek će štiti svog gospodara.

Slika 3. Kovrčavi retriver

Izvor:

<https://vetstreet.brightspotcdn.com/dims4/default/751ecfa/2147483647/crop/0x0%2B0%2B0/resize/645x380/quality/90/?url=https%3A%2F%2Fvetstreet-brightspot.s3.amazonaws.com%2Fb8%2F0daf00a35f11e087a80050568d634f%2Ffile%2FCurly-Coated-Retriever-2-645mk062111.jpg>

Retriver zaljeva Chesapeake (Chesapeake bay) vodootporne dlake s gustom vunastom poddlakom. Ovi psi su ljubazni, inteligentni i poslušni, nesebični i hrabri, tvdoglavi, oprezni, puni energije i nestašni. Zaljubljeni su u vodu, no često kupanje nije poželjno. Ovi psi dosta kasne s odrastanjem. Najviše vole plivati, aportirati i naravno loviti i to pogotovo u vodi. Sposobnost plivanja je kod njih povećana zbog kožica između prstiju.

Slika 4. Retriver zaljeva Chesapeake

Izvor: <https://vetstreet-brightspot.s3.amazonaws.com/89/b629409e9411e0a2380050568d634f/file/Chesapeake-Bay-Retriever-3-645mk062111.jpg>

Novoškotski retriver lovac na patke (Nova Scotia Tolling Duck Retriever) unatoč svojoj besprijekornoj vještini, jedan je od manje poznatih lovačkih pasa. Toller je uzgojen za donošenje divljači iz hladne vode i mora imati vodootporno dvoslojno krzno srednje dužine, s mekšom, gustom poddlakom. Pretvaraju se iz lijenčine u vrištećeg retrievera u sekundi. Najbolji podizači raspoloženja. Nisu skloni destrukciji koja nastaje uslijed dosade te nisu lajavi. Nisu za čistunce ili alergične osobe. Urođena narav te pasmine i njezine bijele šare savršene su kad treba namamiti neki mali plijen poput ptica vodarica na određeno mjesto koje bi lovcu omogućilo lakše pogađanje mete u trenutku kad ptica odluči pobjeći. Pas tada rado donese pogođenu pticu ili neki drugi mali plijen.

Slika 5. Novoškotski retriver lovac na patke

Izvor:

<https://vetstreet.brightspotcdn.com/dims4/default/ef88942/2147483647/crop/0x0%2B0%2B0/resize/645x380/quality/90/?url=https%3A%2F%2Fvetstreet-brightspot.s3.amazonaws.com%2Fec%2Fedb760a8af11e0a0d50050568d634f%2Ffile%2Fnova-scotia-duck-tolling-retriever-5-645mk070411.jpg>

4.3. Standard pasmine Zlatnog retrivera

4.3.1. FCI Standard br. 111 e. Engleska pasmina

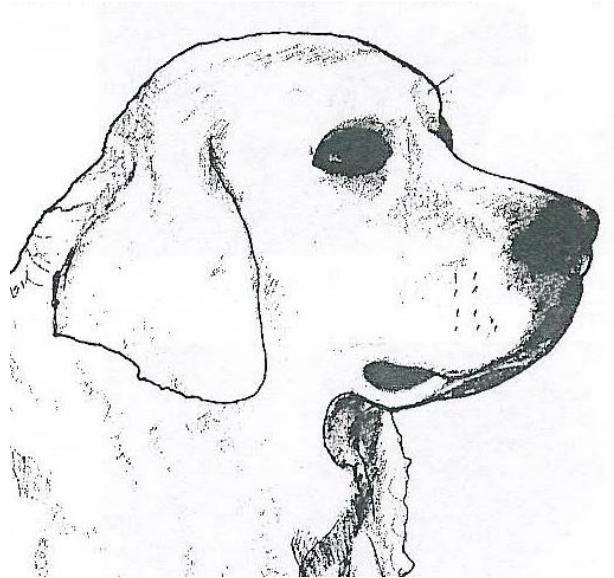
Zlatni retriver je autohtona Engleska pasmina, stoga je tamo sastavljen originalni standard za zlatne retrivere, te su ga kasnije usvojile zemlje pod patronatom FCI-a. Gospođa Charlesworth je zaslužna za utemeljenje i definiranje pasmine kao i za sastavljanje prvog standarda. Općenito gledano zlatni retriver je simetričan, uravnotežen, aktivan, snažan pas, čvrste građe, dobroćudnog izgleda.

4.3.2. Glava, oči, uši

Glava je prva stvar u prepoznavanju ove pasmine. Gledano u pozi stajanja trebala bi zauzimati jednu trećinu tijela. Glava mora biti široka i blago zaobljena, njuška široka i kratka. Odstupanje od standarda jest ravna lubanja koja daje čudan izraz lica. U mužjaka je česta naborana koža u predjelu stopa koja je u potpunosti nepoželjna. "Kravlji liz" odnosno neravnine na dlaci od stopa duž njuške odaju grub izraz lica koji je genetski naslijeđan. Snažna, široka i duboka vilica osnova je za donošenje divljači, te je u ovoj pasmini prepoznatljiv "meki ugriz" zahvaljujući kojem ne dolazi do oštećenja divljači. Nos je uvijek crn. Zubi su snažni i škarasti, gornji blago prelaze preko donjih. Podgriz i predgriz se smatraju manama pasmine. Nedostatak zubi (najčešće predkutnjaci) je ozbiljna mana u Americi, ali ne i članicama FCI-a i Velikoj Britaniji.

Oči trebaju biti smeđe boje, crna nije dopuštena. Svijetle oči daju okrutan "vučji" izgled. Očni kapci također trebaju biti tamni te zategnuti kako bi lijepo uokvirili oko.

Kod ušiju je najbitnija proporcionalnost i položaj na glavi. Iz profila gledano trebali bi biti u visini očiju. Položaj i veličina ušiju mogu u potpunosti promijeniti izraz lica retrivera.

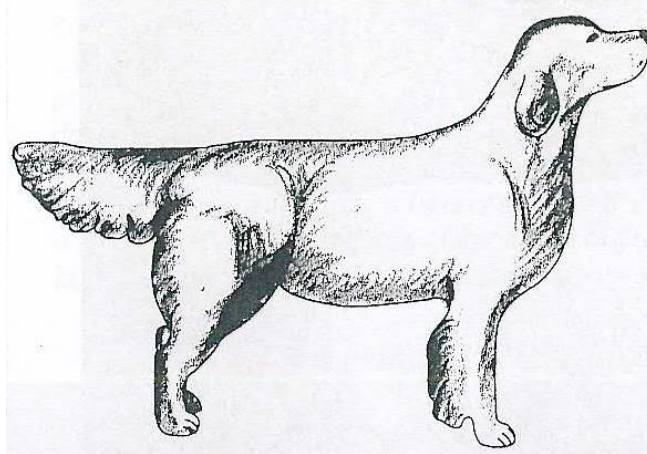
Slika 6. Tipična pravilna glava

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

4.3.3. Vrat, tijelo

Vrat je jedan od najvažnijih elemenata koji retriveru daju proporcionalnost te bi se postepeno trebao stopiti u greben. Osobina čistokrvnog zlatnog retrivera jest snažan, dug i mišićav vrat koji ne bi trebao imati višak labave kože jer mu to kvari sklad.

Tijelo treba biti snažno i mišićavo te psu u stavu dopustiti da stabilno stoji bez očiglednog napora. Zdepasto i suviše dugačko tijelo su nepoželjne pasminske oznake. Gornja linija treba biti savršeno ravna uz postepeno uzdizanje u zadnjem dijelu. Grudni koš treba imati dovoljnu dubinu kako ne bi vršio pritisak na srce. Dubinu procjenjujemo dodirom ili gledanjem psa iz profila. Iako ne postoje točne, savršene mjere najpoželjnije je kratko, dobro razvijeno, vitko tijelo.

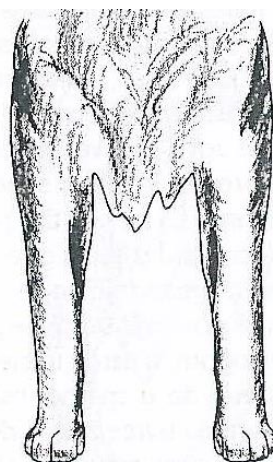

Slika 7. Dobra gornja linija leđa

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

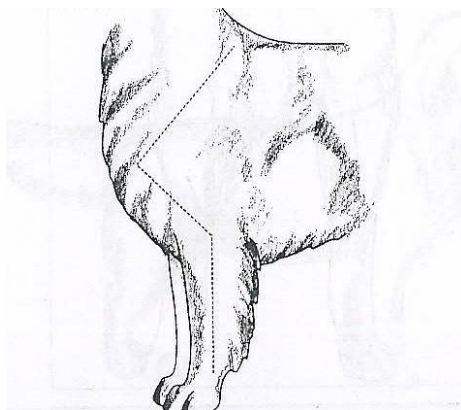
4.3.4. Prednji dio tijela i noge

Prema standardu prednje noge bi trebale biti ravne, odnosno ne bi trebale biti savijene bilo prema unutra niti prema van. Debljina kostiju treba biti proporcionalna ostatku tijela, laktovi ne smiju biti labavi niti previše masivni. Ramena bi trebala biti pozicionirana tako da smještaju noge pod 90° između ramenog dijela, tj. grudne kosti i nadlaktice. Ramena kost bi trebala biti dužine podlaktice. Preširok prednji stav daje dojam kretanja poput "geganja". Kod preuskog prednjeg stava pri kretanju se noge okreću prema van. Idealan prednji stav je lako prepoznati po ramenima koja su pod kutem od 45° , a njihov kut sa nadlakticom je 90° . Loša ramena su kod pasmina retrivera česta pojava, te se rijetko koji može pohvatiti savršeno pozicioniranim ramenima.

Slika 8. Dobar prednji stav

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

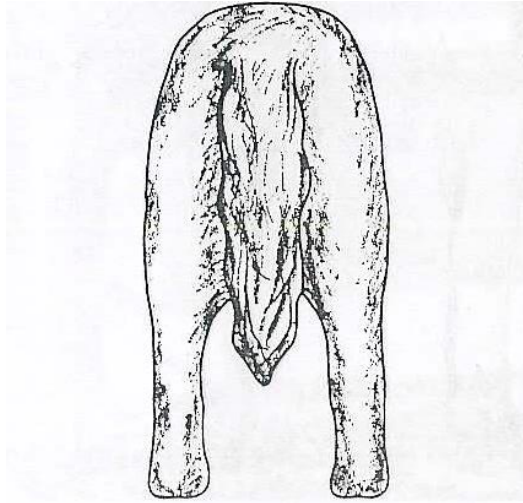

Slika 9. Idealan prednji stav

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

4.3.5. Zadnji dio tijela

Zadnji dio tijela je od velike važnosti za zlatne retrievere jer im omogućava pravilno, gipko kretanje te dobar inicijalni odraz. To je ujedno i najtipičniji dio tijela retrievera koji može utjecati na kvalitetu kompletnog uzgoja. Gledano od iza noge trebaju stajati paralelno jedna na drugu bez savijanja prema tlu. Najpoželjnije je kada je zglob koljena blago spušten. Nedostatak zadnjih nogu je također i previše zaobljen skočni zglob. Što je veći kut u točki spajanja bedrene kosti i zgloba koljena to su lošije zadnje noge. Isto tako tipično loš stav je savijen skočni zglob u toj mjeri da pas pri hodu dodiruje tlo cijelom nogom, uzrok toga je prevelika udaljenost skočnog zgloba i tla, te takav pas ima "kravlji stav". Ove mane su genetske prirode, te se prenose na potomstvo. Često se u ovoj pasmini susreće i sa tankim kostima u odnosu na ostatak tijela. Potrebno je posebnu pažnju obratiti na razvoj psa u prvoj godini života.

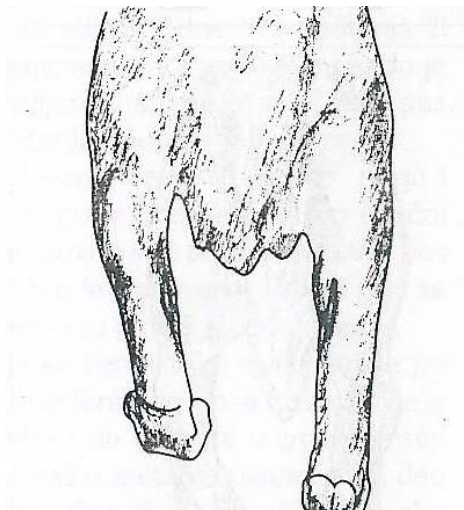

Slika 10. Dobar stav zadnjih nogu

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

4.3.6. Kretanje

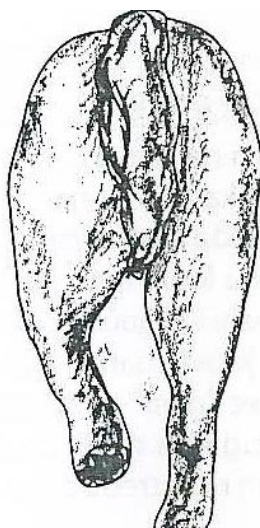
Kretanje je u ovisnosti od dobrih proporcija i kutova prednjih i zadnjih nogu. Korak prednjih nogu treba biti dugačak i slobodan. Snažan pokret zadnjih nogu koje se savijaju u zglobu čini kretanje idelanim. Noge u kretanju idu jedna ka drugoj što psu pruža ravnotežu, te kako se kretanje ubrzava tako se približavanje povećava. Pri savladavanju različitih terena poželjno je da zlatni retriver ne pokazuje napor, geganje ili hodanje na prstima. Idealno kretanje odaje dojam paralelne linije.

Slika 11. Pravilno kretanje

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

Slika 12. Pravilno kretanje u zadnjem dijelu tijela

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

4.3.7. Rep, šape, dlaka, boja, visina, masa

Rep, kako u položaju stava tako i u kretanju treba biti nošen u visini leđa. Izlagači znaju prikriti loš rep pri postavljanju psa u stav, no on se itetako ističe u kretanju. Pri šišanju vrh repa potrebno je zaobliti i da je u ravnini skočnog zgloba zadnjih nogu.

Šape trebaju biti okrugle, a prsti zbijeni jedan do drugoga. Dugačka šapa uvelike mijenja hod psa. Nedostatci u izgledu šapa se genetski prenose te na njih treba obratiti pažnju u uzgoju.

Dlaka treba biti blago valovita ili ravna, dok kovrčava nije dopuštena. Iznimno gusta sa dobrom poddlakom koja je vodonepropusna, poddlaka je ujedno i kraća i gušća od dlake.

Boja, po FCI standardu dozvoljava bilo koju nijansu zlatne ili krem boje koja ne smije imati crveni pigment. Američki standard dozvoljava izrazito zlatno-žutu boju koja je ili u potpunosti svijetla ili tamna. U praksi, uzgajivač ima pravo preferirati određenu nijansu, dok suci ne bi smjeli uzimati kao parametar za ocijenjivanje nijansu boje, ukoliko ona ne odstupa od standarda.

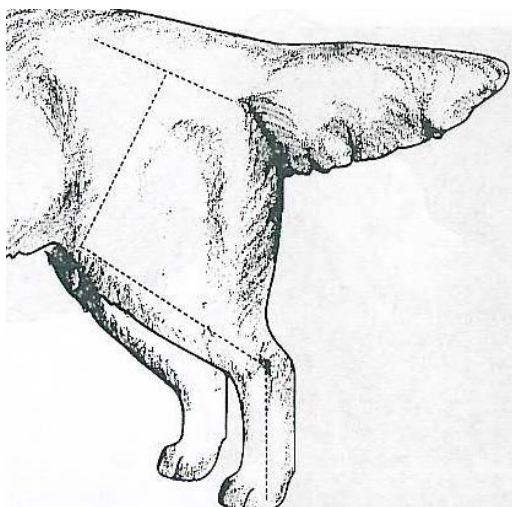
Visina je za mužjake poželjna 56-61 cm, dok je za ženke 51-56 cm, s tim da američki standard dozvoljava više ženke nego britanski. Visinu je najlakše izmjeriti pomoću mjerača tako da se pas postavi u izložbeni stav te se mjeri od poda do grebena.

Težina, po FCI standardu nije definirana. Zlatni retriver na oko ne bi smio biti niti predebel niti premršav, kako bi bio u dobroj kondiciji za kretanje u lovu te ostale zadatke za koje je predodređen. Težina zlatnih retrivera varira tijekom određenih perioda života, kao što su period intenzivnog rasta ili vrijeme parenja. Po američkom standardu drži se kao idealna težina 29-34 kg za mužjake, te 25-29,5 kg za ženke.

Slika 13. Boja, stav i usporedba veličine mužjaka i ženke

Izvor: Privatni fotoalbum

Slika 14. Pravilno nošen rep u visini leđa

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

Slika 15. Pravilna prednja šapa "mačjeg" oblika

Izvor: Moj prvi zlatni retriver

Slika 16. Visina i masa

Izvor: Pas priručnik za vlasnike

4.3.8. Nedostatci

Dobro isplaniranim uzgojem potrebno je ukloniti mane iz generacije u generaciju. Najčešće mane su nepravilna vilica, tjelesna konstitucija popraćena težim kretanjem, iznimno svijetle oči, loša nijansa dlake te netipičan temperament za ovu pasminu.

4.3.9. Temperament

Zlatni retriveri su najviše poznati po tome da se uspiju uvući pod kožu u vrlo kratkom vremenu. Psi nježnog karaktera, dobronamjerni sa prijateljskim izrazom lica koji često slični na osmijeh. Zlatnom retriveru je potrebno mnogo vježbe i kretanja te posebno društvo čovjeka. Samouvjeren i čvrst vlasnik od zlatnog retrivera će stvoriti "čudo od psa". Ponekad znaju biti iznimno tvrdoglavi te je potrebno volje i truda kako bi se uspjeli izboriti za određenu naredbu. Ukratko, to je pasmina koja jednostavno voli sve, tako da ga slobodno ostavite u društvu malih beba, djece, mačića te drugih pasa. Prednost, koju nekolicina smatra i manom ove pasmine jest to što se oni zaista tijekom cijelog svog života ponašaju poput šteneta. Razigrani, veseli, umiljati ponekad nisu niti svjesni svoje veličine i snage stoga im ne treba zamjeriti pokoji nered u kući ili na dvorištu, jer to zaista ne učine iz zlih namjera.

4.4. Bolesti

Zlatni retriveri su, kao i većina drugih pasmina podložni određenim genetskim bolestima, uzrokovanim ponajprije zbog intenzivnog i nekontroliranog uzgoja. Uzgoj pasa sa rodovnikom baziran je na kontroliranom uzgoju jer u njega ulaze psi koji su zadovoljili rendgenske snimke kukova i laktova, a odgovorni uzgajivači će napraviti i snimak očiju i srca. Genetske bolesti se nikada ne mogu iskorijeniti, niti se može znati gdje, u kojoj uzgojnoj kombinaciji će se pojaviti ali kontrolirani uzgoj to uvelike smanjuje. Ako vam se displazija pojavi kod 1 od 50 uzgojenih štenaca, to znači da je to svega 2%, znači 98% pasa je zdravo, te takva displazija nije problem.

4.4.1. Unutrašnji paraziti

- Trakavice (*Cestodes*) – najčešće kod seoskih pasa i pasa lotalica jer infekcija nastaje pri hranidbi otpacima te zarazom psa nezakopanim leševima uginulih životinja
- Askaridoza (*Ascaris summ*) – najraširenija parazitska bolest, pojavljuje se u uzgajivačnicama gdje nisu ispunjeni odgovarajući uvjeti držanja pasa i štenaca

- Pseća glista (*Toxocara canis*) – jajašca lete te nakon što ih pas proguta zalijepe se za crijeva te preko krvotoka napadaju jetra i pluća; skotna ženka ih putem posteljice prenosi na svoje štence, no nakon dojenja će ih uspješno izbaciti putem fecesa

4.4.2. Vanjski paraziti (ektoparaziti kože)

- Krpelji (*Ixodida*) – svojom glavom na kojoj imaju kukice pričvršćuju se za tijelo psa, te uz pomoć svog mehaničko-iritirajućeg djelovanja sisaju krv domaćina te truju svojim toksinima putem pljuvačkih žlijezda koji djeluju na krvni i živčani sistem. Krpelje je potrebno ukloniti odgovarajućim sredstvima jer ukoliko ih se nasilno otkine može doći do infekcije i stvaranja apscesa jer zaostaje rilo. Piroplazmoza je izuzetno opasna te zaraženi pas ugiba u roku od dva dana, simptomi su klonulost, blijede sluznice itd.
- Pseća demodikoza (*Demodicosis canis*) – kožno oboljenje, zoonoza; najčešće obolijevaju psi u prvoj godini života. Genetska sklonost, predispozicionirane jedinke su one sa slabom kondicijom, pristupom crijevnih parazita te poremećenim metabolizmom. Najprije se pojavljuje na području glave gdje je vidljivo prorijeđivanje dlake, zatim koža postaje plavo-siva dok je samo zahvaćeno mjesto golo prekriveno prhutom. Dijagnoza se postavlja skarifikatom kože, te je potrebno što prije liječiti.

4.4.3. Infektivne bolesti

- Bjesnoća (*Lyssa*) – akutna zarazna bolest, zoonoza; uzročnik je virus te se prenosi ugrizom zaražene jedinke nakon čega virus napada živčani sustav i izaziva nepovratna oštećenja. Iznimno specifična bolest te ju se ne može zamijeniti simptomima neke druge bolesti. Potrebno je jednom godišnje cijepiti psa protiv bjesnoće.
- Štenećak (*Distemper*) – uzročnik je virus, najčešće se inficiraju štenci 3-6 mjeseci starosti. Zaštita se provodi cijepljenjem šteneta u dobi 6-8 tjedana starosti, te ponovno cijepljenje slijedi za 15 do 30 dana.

- Leptospiroza (*Leptospirosis*) – uzročnik su bakterije, bolest vezana za prljavštinu i neodgovarajuće uvjete držanja psa. Razlikuju se crijevni, i bubrežni oblik. Dijagnostika se vrši pomoću leptospira krvi, mokraće i sedimenta.
- Korona virusni enteritis (*Coronavirus enteritis*) → upala sluznice crijeva – u posljednjih deset godina iznimno česta bolest. Počinje iznenadnim povraćanjem s popratnim mršavljenjem. Kroz 4-10 dana dolazi do spontanog izlječenja, izuzev slučajeva u kojima je bolest izuzetno jaka te dolazi do sekundarnih komplikacija i uginuća.

4.4.4. Oboljenja kože

- Suhi ekcem – inficiranje psa unutarnjim parazitima ili nepravilnom prehranom, ponekad i ubodi insekata te razne alergije
- Vlažni ekcem – curenje sluzi i formacija krasti, najčešće oko vrata i ušiju, ali se može proširiti i po cijelom tijelu. Pored tretmana antibioticima često se savjetuje i kompletna izmjena hrane, posebno izbacivanje ugljikohidrata. Pojavljuje se u izuzetno toplim danima. Kod obje vrste ekcema u početku se pas iznimno liže, grize i češe dok na koži nema vidljivih promjena, tek se nakon par dana pojave prve fleke.
- Alergije – kod retrivera je najčešća tzv. atopija (alergijska hipersenzitivnost), preosjetljivost kože zbog povećane proizvodnje antitijela u organizmu. Genetska bolest, koju je teško definirati bez detaljnih i dugotrajnih analiza.

4.4.5. Očne bolesti

- Ektropijum – opuštanje, tj. izvrtanje donjeg očnog kapka, zbog čega je kapak izbačen prema van te se nedovoljno vlaži suzama, otiče, crveni i postaje upaljen. Uklanjanje je moguće jedino kirurškim zahvatom, jedino ukoliko je na vrijeme primjećeno u ranoj pojavi moguća su liječenja određenim antibioticima.
- Entropijum – uvrnuće očnog kapka, gdje je rub kapka okrenut prema osjetljivom dijelu oka te ga iritira trepavicama te dolazi do zapaljujućih procesa.

4.4.6. Degenerativna oboljenja zglobova

Nastaju uslijed neodgovarajućih vježbi koje se primjenjuju u ranoj dobi psa ili uslijed neadekvatnog hranjenja, no mogu biti i naslijednog karaktera. Očituju se nesposobnosti kretanja u trk, "trnjenjem" nogu te prividnim osjećajem kao da psa izdaju vlastite noge. Oboljenja su prisutna u laktovima, ramenima, skočnom zglobu i sl. Uzrok je u odvajanju supstance kojoj je zadatak prekrivanje kostiju. Češće je kod mužjaka, te se primjećuje u ranoj dobi psa.

4.4.7. Displazija kukova (Dysplasio coxae)

Naslijednog karaktera, oboljenje koje se javlja zbog abnormalnog razvoja kukova. Uslijed displazije dolazi do toga da se zglob kuka, odnosno čašica i jabučica koje bi trebale nalijegati jedna u drugu oštećuje iz razloga što je čašica plića nego li bi trebala biti. Stupanj oštećenja ovisi o starosti psa te količini vježbe i kretanja. Primjećuje se po tome što pas pri kretanju zakreće zadnji dio tijela te može dovesti do potpunog iščašenja, a u najgorim slučajevima do potpune nemogućnosti stajanja na noge. Ukoliko je oštećenje minimalno, jedino se može uspostaviti dijagnoza rentgenom. Psi oboljeli od displazije u kasnijoj dobi obolijevaju od artritisa. Poznat je i standard za zlatne retrivere, brojčani odnos koji je dozvoljen za daljnju reprodukciju, a on je 0-63. Idealan odnos kukova pri pojedinačnom snimanju jest 0:0, no on je iznimno rijedak, naime što je odnos manji, kukovi su bolji. HD jest rentgenska oznaka "hips dysplasia", a ED označuje "elbow dysplasia". Klasifikacija stupnja za HD po FCI-u prihvaćena je kao sljedeća: A (bez znakova displazije); B (skoro normalni zglobovi kukova); C (blaga displazija); D (srednja displazija); E (teška displazija).

4.5. Obuka i lovne karakteristike

Zlatni retriveri su iznimno inteligentna pasmina, no svaki je različit na svoj način te ne uče svi jednakom brzinom. Veliku važnost ima sam odabir načina prilagodbe obuke jer svaki pas ima svojstven karakter. Svaka naredba te svaki čin treba imati jednu i jedinstvenu naredbu kojom će se pas služiti tijekom čitavog života, jer različite zapovijedi i pristupi mogu psa zbuniti te otežati samo učenje. Ukoliko je pas tvrdoglavog karaktera i ne poslušna iz prve ne treba ga se automatski grditi i kažnjavati jer time ne svjesno ubijamo njegovu želju za učenjem novoga, te će se on sam početi inatiti, a u najgorem slučaju postat će agresivan. Za početak, štene je najbitnije početi učiti naredbe tipa "dođi", "sjedni" te naredbe kućnog odgoja "pusti to" ili "ne", a tek kada savlada te najjednostavnije krenuti sa poslušnosti u gradu, ponašanjem prema drugim psima te okolini u kojoj se nalazi. Pas je već s 3 mjeseca starosti spreman za razne aktivnosti koje se nude na mnogobrojnim lokacijama, poput škola agilitya, škole poslušnosti i slično, naime pas što ranije krene s učenjem lakše će biti izgraditi njegov karakter te pridobiti svu njegovu pažnju potrebnu za svladavanje određene razine odgoja i poslušnosti.

Nakon što je pas savladao osnovne naredbe, može se krenuti s učenjem "aport-a" odnosno donošenjem određenog predmeta tako što ćemo ga na početku bacati dovoljno blizu kako bi psu pokazali što tražimo od njega, to je od velike važnosti za budućeg odraslog zlatnog retrievera od kojeg se očekuje donošenje divljači iz lovišta na čistinu. Zatim postoji "agility" natjecanje kojemu je cilj da pas savlada određene prepreke poput: klackalica, tunela i sl. Pas treba biti stariji od 12 mjeseci za agility natjecanje. Još jedna vrsta natjecanja jest "obedience" koja podrazumijeva testiranje poslušnosti psa na različitim vježbama i zadacima koje pas treba savladati uz svog "hendlera". To je također odličan način za razvijanje mentalnih sposobnosti i povezanosti između vlasnika i njegova psa. Pas sa priprema za "obedience" počinje sa oko 6 mjeseci starosti. Prema redoslijedu izdavanja naredbi i samim time obavljanja istih postoje tri faze obuke:

1. Da dobijemo ono što smo tražili od psa
2. Da dobiveno znanje usavršimo prema vlastitoj zamisli
3. Da se postignuto znanje dovede do savršenstva

Prema stajalištu uzrasta psa, obuku je također moguće podijeliti na tri faze:

1. Predobuka šteneta
2. "Kućna obuka"
3. Obuka u lovištu

4.5.1. Obuka lovačkih pasa

Lovni psi imaju genetsku predispoziciju za ispunjenje svih zahtjeva koje mu lovac odredi. Prije svega svaki lovni pas ima dobro krzno i vodonepropusnu dlaku kako bi se mogao suočiti i s vodenim zadacima, odnosno donošenjem aporta iz vode. Zlatni retriver koji je namijenjen za lov treba biti odlične kondicije te izvrsnog temperamenta kako bi bio u mogućnosti zapamtiti veliki broj aporta koje treba donijeti te da točno određeni i donese. Potrebno je postepeno bacati aporte na manju udaljenost te sve dalje i dalje kako se pas na prvu ne bi uplašio vode. Na ispitu donošenja velika je greška otresanje psa te je poželjno to spriječiti na početku. Pse je nakon nekog vremena moguće poslati i u raslinje ili na susjednu obalu po aport bez straha da će nešto poći po zlu.

Iduće od velike važnosti za lovne pse jest navikavanje na pucanj, te je to potrebno početi dosta rano i postepeno. Ovu vježbi nije poželjno povezivati s bilo kojom drugom. Dok se štene igra ili dok jede ispali se hitac u dovoljnoj udaljenosti od njega, te je potrebno proučavati njegovo stanje, ukoliko pokaže strah odnosno sklanjanje u stranu treba ga ohrabriti te mu pristupati sa povjerenjem i ohrabrenjem. To će u budućnosti biti jedna od važnijih odlika lovnog psa, kada se suoči sa pucnjem u lovištu da nema neuobičajene radnje koje mogu privedi sam lov kraju.

Nakon što se zlatni retriver nauči na vodu i pucanj može se započeti obuka s mrtvom divljači, koja se ne bi smjela raspadati niti smrdjeti jer to će psa odbiti prilikom izvršavanja zadatka. Najbolje je ovaj dio obuke započeti s fazanom, jer su zlatni retriveri na početku ovakvih zadataka najčešće osjetljivi na perje goluba, dok ne steknu otpornost. Pas treba znati djelovati na naredbe "donesi" i "drži". Velika prednost zlatnih retrivera jest u njihovom mekom zagrizu, zahvaljujući čemu neće doći do kidanja ulova. Tek kada zlatni retriver pođe po aport na neviđeno, to je krajnja granica u kojoj je zaista savladao lovnu obuku.

4.5.2. Pravila

Eliminirajuće greške kod ispita rada retrievera su kidanje divljači, streloplašljivost, ne pronalaženje divljači, ne donošenje divljači te odbijanje ulaska u vodu. Veliki nedostaci koji dovode do gubitka bodova na ispitu jesu neki poput: neposlušnost pri hodu, sporost, uznemirenost, nekontrolirano jurenje za divljači i slično.

Pozitivne bodove pas će dobiti ukoliko ima prirodnu sposobnost za pronalaženjem divljači, istančan njuh, motiviranost pri radu, brzinu u sakupljanju divljači, tihi aport te donošenje i predaju divljači.

4.5.3. Ispiti urođenih osobina retrievera "IPO"

Ispit urođenih osobina retrievera za lov je utvrđen Pravilnikom o ispitima osobina i utakmica retrievera, te lovne upotrebljivosti jamara i ptičara. Prema ispitu urođenih osobina obvezne su slijedeće discipline: vodljivost, ponašanje na pucanj, donošenje pernate divljači te donošenje patke iz duboke vode.

Za navedene discipline bodovanje jest slijedeće: za vodljivost do 10 bodova, za ponašanje na pucanj do 5 bodova, za donošenje pernate divljači do 15 bodova i za donošenje patke iz duboke vode do 15 bodova. Preduvjet za dobivanje nagradnog razreda jest da je pas odradio sve discipline te dobio pozitivnu ocjenu iz svake ispitne discipline. Prema osvojenom broju bodova psi se rangiraju u tri nagradna razreda:

- 1) od 35 do 45 bodova – odlična ocjena;
- 2) od 25 do 34 boda – vrlo dobra ocjena;
- 3) od 15 do 24 boda – dobra ocjena.

Na ispitu mogu sudjelovati svi retrieveri s minimalnom ocjenom oblik dobar, a bolesni psi i kuje u tjeranju ne mogu pristupiti ispitu. Ispit polažu psi iznad 9 mjeseci starosti, a ispit bi trebali obaviti do 2 godine starosti, iznimno i kasnije. Položenim ispitom pas dobiva dozvolu za parenje. Položeni ispit upisuje se u rodovnik i u radnu knjižicu.

ISPIT UROĐENIH OSOBINA PASA RETRIVERA

Organizator: K.D. "BEČEJ" datum: 06.09.2014. Takm. br. _____
 ime psa: EASY WYNY HAPPY oštenjen: 3.06.09.Jr. Rasa: ZLATNI RETR
 vlasnik: MARJANOVIĆ ROSA HR 13069

	DISCIPLINA	max	OCENA
1.	Vodljivost	10	9
2.	Ponašanje na pucanj	5	4
3.	Donošenje na polju	15	9
4.	Donošenje iz duboke vode	15	9

Prvi nagradni razred od 35 do 45 poena- odličan
 Drugi nagradni razred od 25 do 35 poena- vrlo dobar
 Treći nagradni razred od 16 do 24 poena- dobar

Nagradni razred i poeni: 30 II pr UK. DOSAR

sudija: SARJA MOHČILOVIĆ ROČN
 KINOLŠKI SUDIJA

KINOLŠKO DRUŠTVO
 "BEČEJ"
 K.D. "Bečej"
 BRTIŠEVAČKI PUT 141
 "BEČEJ"
 BEČEJ

Slika 17. Ocjenjska lista s ispita prirodnih osobina pasa retrievera

Izvor: Privatni fotoalbum

4.5.4. Radni ispit na nacionalnoj razini A

Radni ispit na nacionalnoj razini A jest osnovno školovanje poslušnosti koje je namijenjeno rije svega sportskim i službenim psima, a mogu ga polagati i ostale pasmine pasa. Sudac daje upute na početku vježbe, poziva hendlera i psa kojeg postavlja u položaj "sjedni" te se očekuje početak ispita. Zapovijedi zadaje vlasnicima te oni upućuju psa na daljnji rad. Zapovijedi moraju biti kratke te razumljivo izrečene. Ukoliko pas ne izvede vježbu nakon trećeg puta izgovorene naredbe vježba se prekida bez ocjene. Sve vježbe se izvode na povodniku te je dopušteno kratko zaustavljanje prilikom izdavanja zapovijedi psu. Opuštanje ili igranje sa psom je strogo zabranjeno.

Bodovanje je slijedeće:
praćenje na povodniku (20 bodova),
slobodno praćenje (20 bodova),
sjedi iz normalnog koraka (20 bodova),
leži iz normalnog koraka (20 bodova),
leži iz normalnog koraka s dolaskom (20 bodova),
odloživost s ometanjem (20 bodova).

5. ZAKLJUČAK

Pri kraju istraživanja o psima općenito i detaljnijoj obradi zlatnih retrievera dolazim do spoznaje kako su psi stvoreni za lovne poslove, imaju najbolji nos za obavljanje raznih zadataka, brzi su trkači, stvoreni su za vodu, za rad, čak su korišteni u ratovima kroz povijest, psi su idealni pomagači ljudima u potrebi ali najveću ulogu ima kao čovjekov najbolji prijatelj i vjerni zaštitnik. Pas je životinja čopora koja uživa u društvu drugih pasa. On je vođen svojim čulima te je uspjeh psa kao lovca u ovisnosti o izoštrenosti njegovih osjetila. Bez vode može izdržati četiri puta duže od ljudi, bez hrane može živjeti danima. Vole otkrivati, istraživati i neprestrano iscrpljivati sve najviše od onoga što im život nudi.

Kakav god zlatni retriever bio, razigran, tvrdoglav te zaista jedinstven na poseban način, u potpunosti imaju snagu uvući se pod kožu da toga niste ni svjesni. Nakon određenog vremena provedenog uz tu pasminu, svi vlasnici će s velikim uvjerenjem jedino moći zaključiti i s ponosom reći drugima, da kada jednom imate zlatnog retrievera zauvijek će te se vratiti samo njima.

6. POPIS LITERATURE

Knjige:

- Tucak, Z. i sur. (2003.): Lovna kinologija. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Osijek, 336.
- Bauer, M. (2000.): Kinologija 1 Uzgoj, njega i hranidba pasa. Vlastita naknada, Zagreb, 197.
- Balać, J. (1989.): Lovna kinologija. Lovački savez Hrvatske za uzgoj, zaštitu i lov divljači, Zagreb, 126.
- Fogle, B. (2012.): Pas priručnik za vlasnike. Profil knjiga, Zagreb, 288.
- FCI VIII Retriveri, španijeli i psi za vodu, zbirka standarda (2003.). Klub prijatelja i poznavatelja flore i faune IRIS – Zagreb, Zagreb, 90.
- Vučković, S., Vučković, V. (1999.): Moj prvi zlatni retriever. PRID, Trstenik, 213.
- Foss, V. (1997.): The Ultimate Golden Retriever. Ringpress Books Ltd United Kingdom, Singapore, 256.
- Tudor, J. (1966.): The Golden Retriever. Popular Dogs Publishing Co. Ltd, London, 259.
- Taylor, D. (1989.): Vaš pas. Izdavačka radna organizacija MLADOST, Zagreb, 288.
- Koch-Kostersitz, M. (1978.): 400 saveta prijateljima pasa. "Sportska knjiga", Beograd, 93.
- Tadić, M. (1984.): Jugoslovenske rase pasa Standardi, držanje i ishrana, izložbe i ocenjivanje. Nolit, Beograd, 147.
- Saharov, N. A. (1978.): Dresura pasa. "Sportska knjiga", Beograd, 168.

Web:

- <http://www.zakon.hr/z/422/Zakon-o-lovstvu>
- http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_12_143_3624.html
- <http://www.pasoddy.com/fci.php>

7. SAŽETAK

Prilikom pisanja teme završnog rada "Uzgoj, lovne karakteristike i obuka zlatnog retrievera" pobliže sam proučila pojam kinologije te njezinu važnost u daljnjoj reprodukciji pasa, kako lovaca i pomagača tako i njihovoj psihološkoj važnosti za ljude. Kroz prošlost i samo pripitomljavanje pasa, do današnjeg FCI standarda i svih kinoloških propisa, istražila sam sve vrste retrievera, te se zadržala na proučavanju standarda pasmine zlatnih retrievera. Poblje je opisana njihova građa tijela te podložnosti bolestima, kojih je nažalost sve više zbog uzgajivača koji ne toleriraju njihove genetske predispozicije. Velika važnost zlatnih retrievera jest u njihovim lovnim karakteristikama, koje su im genetski predodređene te se kroz obuku uspješno usavršavaju. Posljednji dio rada govori o obuci lovačkih pasa, pravilima te ispitima kojima se utvrđuje sposobnost psa za određeni zadatak za koji je obučavan i namijenjen.

Ključne riječi: zlatni retriever, kinologija, lovački pas, obuka

8. SUMMARY

In writing my thesis on " Breeding, hunting characteristic and training golden retriever", I have studied the concept of cinology more closely and furthermore its importance in dog reproduction, both hunters and helpers, and their psychological importance to humans. Through past and dog domestication, up to today's FCI standards and all cynological regulations, I investigated all types of retrievers and kept on studying golden retriever breed standards. Their body composition and the susceptibility to illness are described more closely, which is unfortunately more and more due to breeders who do not tolerate their genetic predisposition. The great importance of golden retrievers is in their hunting characteristics, which are genetically predestined and are successfully perfected through training. The last part of the thesis deals with the training of hunting dogs, rules and tests to determine the dog's ability for a specific task for which he is trained and intended.

Keywords: golden retriever, cinology, hunting dog, training

9. POPIS SLIKA

- Slika 1. Labrador retrieveri
(Izvor: <https://i.ytimg.com/vi/X4rWauONg70/maxresdefault.jpg>)
- Slika 2. Flat coated retriever
(Izvor: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/originals/54/70/90/547090e461c130237ec174735aab2dd6.jpg>)
- Slika 3. Curly coated retriever
(Izvor: <https://vetstreet.brightspotcdn.com/dims4/default/751ecfa/2147483647/crop/0x0%2B0%2B0/resize/645x380/quality/90/?url=https%3A%2F%2Fvetstreet-brightspot.s3.amazonaws.com%2Fb8%2F0daf00a35f11e087a80050568d634f%2Ffile%2FCurly-Coated-Retriever-2-645mk062111.jpg>)
- Slika 4. Chesapeake bay retriever
(Izvor: <https://vetstreet-brightspot.s3.amazonaws.com/89/b629409e9411e0a2380050568d634f/file/Chesapeake-Bay-Retriever-3-645mk062111.jpg>)
- Slika 5. Nova scotia duck tolling retriever
(Izvor: <https://vetstreet.brightspotcdn.com/dims4/default/ef88942/2147483647/crop/0x0%2B0%2B0/resize/645x380/quality/90/?url=https%3A%2F%2Fvetstreet-brightspot.s3.amazonaws.com%2Fec%2Fedb760a8af11e0a0d50050568d634f%2Ffile%2Fnova-scotia-duck-tolling-retriever-5-645mk070411.jpg>)
- Slika 6. Tipična pravilna glava (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 7. Dobra gornja linija leđa (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 8. Dobar prednji stav (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 9. Idealan prednji stav (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 10. Dobar stav zadnjih nogu (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 11. Pravilno kretanje (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 12. Pravilno kretanje u zadnjem dijelu tijela (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 13. Boja, stav i usporedba veličine mužjaka i ženke (Izvor: Privatni fotoalbum)
- Slika 14. Pravilno nošen rep u visini leđa (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 15. Pravilna prednja šapa "mačjeg" oblika (Izvor: Moj prvi zlatni retriver)
- Slika 16. Visina i težina (Izvor: Pas priručnik za vlasnike)
- Slika 17. Ispit urođenih osobina pasa retrivera KD "Bečej" (Izvor: Privatni fotoalbum)

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište J.J. Strossmayera
Poljoprivredni fakultet u Osijeku
Završni rad

UZGOJ, LOVNE KARAKTERISTIKE I OBUKA ZLATNOG RETRIVERA BREEDING, HUNTING CHARACTERISTIC AND TRENING GOLDEN RETRIEVER

Rosa Marijanović

Sažetak:

Prilikom pisanja teme završnog rada "Uzgoj, lovne karakteristike i obuka zlatnog retrivera" pobliže sam proučila pojam kinologije te njezinu važnost u daljnjoj reprodukciji pasa, kako lovaca i pomagača tako i njihovoj psihološkoj važnosti za ljude. Kroz prošlost i samo pripitomljavanje pasa, do današnjeg FCI standarda i svih kinoloških propisa, istražila sam sve vrste retrivera, te se zadržala na proučavanju standarda pasmine zlatnih retrivera. Poblizje je opisana njihova građa tijela te podložnosti bolestima, kojih je nažalost sve više zbog uzgajivača koji ne toleriraju njihove genetske predispozicije. Velika važnost zlatnih retrivera jest u njihovim lovnim karakteristikama, koje su im genetski predodređene te se kroz obuku uspješno usavršavaju. Posljednji dio rada govori o obuci lovačkih pasa, pravilima te ispitima kojima se utvrđuje sposobnost psa za određeni zadatak za koji je obučavan i namijenjen.

Ključne riječi: zlatni retriver, kinologija, lovački pas, obuka

Summary:

In writing my thesis on "Breeding, hunting characteristic and training golden retriever", I have studied the concept of cinology more closely and furthermore its importance in dog reproduction, both hunters and helpers, and their psychological importance to humans. Through past and dog domestication, up to today's FCI standards and all cynological regulations, I investigated all types of retrievers and kept on studying golden retriever breed standards. Their body composition and the susceptibility to illness are described more closely, which is unfortunately more and more due to breeders who do not tolerate their genetic predisposition. The great importance of golden retrievers is in their hunting characteristics, which are genetically predestined and are successfully perfected through training. The last part of the thesis deals with the training of hunting dogs, rules and tests to determine the dog's ability for a specific task for which he is trained and intended.

Keywords: golden retriever, cinology, hunting dog, training

Datum obrane: